

نامه به سردبیر

فراخوان مؤلفان مقالات دندانپزشکی به افزایش کیفیت کلید واژه‌ها

سید جواد قاضی میرسعید^۱ - فاطمه مسعودی^{۲†}

- ۱- دانشیار گروه آموزشی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران؛ عضو مرکز تحقیقات مدیریت اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
- ۲- کارشناسی ارشد، کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران؛ کتابدار، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، قم، ایران

Calling for the authors of dentistry articles about promoting the keywords' quality

Seyed Javad Ghazi Mirsaeid¹, Fatemeh Masoudi^{2†}

1- Associate Professor of Medical Library and Information Science Department, School of Allied Medical Sciences, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran; Member of Health Information Management Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2[†]- Medical Library and Information Science, School of Allied Medical Sciences, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran; Librarian, Iran Public Libraries Foundation, Qom, Iran (f.masodi@qompl.ir)

Journal of Dental Medicine-Tehran University of Medical Sciences 2017;30(1):1-3

† مؤلف مسؤول: قم- نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
تلفن: ۳۷۷۵۸۷۵۸ نشانی الکترونیک: f.masodi@qompl.ir

فراهم می‌سازد و در نتیجه کیفیت کلید واژه‌ها افزایش می‌دهد. در نخستین گام لازم است مؤلفان بدانند بدنه اصلی MeSH را توصیف‌گرها تشکیل می‌دهند، این توصیف‌گرها عبارتند از: الف) سرعنوان پذیرفته شده (MeSH Heading) یا اصطلاح مرجح (Preferred Term): همان اصطلاحاتی که از میان نام‌های مختلفی که به یک مفهوم دلالت دارد انتخاب می‌گردد و به عنوان اصطلاح مرجح شناخته می‌شود (۳). از این اصطلاح در پایگاه اطلاعاتی مدلاین به عنوان اصطلاح نمایه سازی استفاده می‌شود (۴). ب) اصطلاح شناسه (Entry Term): اصطلاحاتی مترادف، شبه مترادف، معادل، نزدیک و مرتبط نسبت به اصطلاح پذیرفته شده یا مرجح در MeSH هستند که به منظور نمایه‌سازی و بازیابی به آن‌ها ارجاع می‌دهند و در نتیجه نقاط دسترسی به اصطلاحات پذیرفته شده در مش را افزایش می‌دهند (۵). حال آنکه بررسی خطاهای رایج در مطالعه مذکور نشان داد (جدول ۱):

کلیه مجلات پزشکی مطرح در سطح ملی و بین‌المللی در بخش راهنمای نگارش خود، بر استانداردهایی تأکید دارند که ضامن بقای آن‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبری است که رویت پذیری محتوای مقالات آنان را مقدور می‌سازد. در این راستا همواره ۲ استاندارد کلی مطرح است. نخست، استفاده از سبک ونکوور برای توصیف منابع کتاب شناختی مقاله و دوم، استفاده از MeSH برای انتخاب کلید واژه‌ها (۱). تأکید بر رعایت این دو استاندارد تا آنجاست که در طول سال‌های گذشته، تحقیقات مختلفی میزان توجه به این دو استاندارد را مبنای ارزیابی کیفیت مقالات قرار داده‌اند. در جدیدترین ارزیابی کیفی کلید واژه‌ها، کلید واژه‌های مقالات مجلات لاتین دندانپزشکی ایرانی نمایه شده در PubMed با اصطلاحات مرجح MeSH مقایسه شد. یافته‌های این مطالعه نشان داد بالغ بر ۳۰ درصد از کلید واژه‌ها به دلیل خطا در نگارش به طور کامل با این اصطلاحات مطابقت نداشتند (۲). بنابراین شناخت خطاهای رایج نویسندگان در نگارش کلید واژه‌ها، زمینه افزایش حضور کلید واژه‌های منطبق با اصطلاحات مرجح MeSH را

جدول ۱- خطاهای رایج در نگارش کلید واژه‌ها

MeSH Headings	Entry Terms	انواع اختلاف‌های مشاهده شده بین کلید واژه‌ها و MeSH Headings یا Entry Terms	کلید واژه نویسنده	شماره خطا
Cone-Beam Computed Tomography		منطبق با MeSH Heading با تفاوت در جداسازی	cone beam computed tomography	۱
Composite Resins		منطبق با MeSH Heading با تفاوت در جمع یا مفرد	Composite resin	۲
Adenoma, Pleomorphic		منطبق با MeSH Heading با تفاوت در ترتیب کلمات	Pleomorphic adenoma	۳
Dental Enamel	Enamel	منطبق با Entry Terms	Enamel	۴
Biopsy, Fine-Needle	Fine-Needle Aspiration	منطبق با Entry Terms با تفاوت در جداسازی	Fine needle aspiration	۵
Neoplasms	Tumors	منطبق با Entry Terms با تفاوت در جمع یا مفرد	Tumor	۶
Tooth, Deciduous	Teeth, Deciduous	منطبق با Entry Terms با تفاوت در ترتیب کلمات	Deciduous teeth	۷
Absorbable Implants		منطبق با بخشی از MeSH Heading	Implant	۸
	Mixed Salivary Gland Tumor	منطبق با بخشی از Entry Terms	Salivary Gland Tumor	۹

کلید واژه‌های خود را از میان سر عنوان‌های پذیرفته شده یا همان اصطلاحات مرجع انتخاب کنند و نه اصطلاحات مترادف با آن‌ها، همچنین بدانند کمترین اختلاف در نگارش کلید واژه نسبت به این اصطلاحات منجر به تفاوت‌های دیگری در بازبایی اطلاعات می‌گردد.

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد مصوب دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۵ به شماره ۲۸۰/۳/ک/۶۷ می‌باشد. بدین وسیله از کلیه کسانی که ما را در انجام این مطالعه یاری کردند تشکر و قدردانی می‌گردد.

1- Leite R, Huguenin S. The importance of the Health Sciences Descriptors: DeCS-for the Anais Brasileiros de Dermatologia. An Bras Dermatol. 2005;80(5):458-8.

2- Ghazi-Mirsaeid SJ, Masoudi F. Comparison of the Matching of Keywords of Abstracts of Articles Latin. Selected Journals of Iranian Dental Indexed in PubMed with Medical Subject Headings (MeSH). IOSR J Pharm. 2017;7(4):43-7.

3- National Library of Medicine - National Institutes of Health [Internet]. Bethesda (MD): U.S. National Library of Medicine; 1993 Oct 10 [updated 2016 Jun 29]. Preferred Terms; 2008 Oct 20 [reviewed 2014 Aug 29; updated 2013 Apr 9; cited 2016 Jun 30]; [about 2 screen]. Available from: https://www.nlm.nih.gov/research/umls/new_users/online_learn

برخی مؤلفان اصطلاح مرجع را انتخاب می‌کنند اما در نگارش آن دقت لازم را ندارند (خطاهای شماره ۱ تا ۳):

برخی مؤلفان تمایزی میان اصطلاح مرجع و اصطلاح شناسه قایل نیستند و به جای اصطلاح مرجع، اصطلاح شناسه را انتخاب می‌کنند (خطای شماره ۴):

برخی مؤلفان در نگارش اصطلاح شناسه نیز دقت لازم را ندارند (خطاهای شماره ۵ تا ۷):

و برخی دیگر از مؤلفان دقتی در درج کامل اصطلاح مرجع یا اصطلاح شناسه ندارند (خطاهای شماره ۸ و ۹).

بدیهی است ضرورت دارد مؤلفان مقالات دندانپزشکی،

منابع:

ing/Meta_004.html

4- Nelson SJ, Douglas Johnston W, Humphreys BL. Relationships in Medical Subject Headings (MeSH). In: Bean CA, Green R, editors. Relationships in the organization of knowledge. Dordrecht: Springer Science & Business Media. 2001: p.171-84.

5- National Library of Medicine - National Institutes of Health [Internet]. Bethesda (MD): U.S. National Library of Medicine; 1993 Oct 10 [updated 2016 Jun 29]. Entry Terms and Other Cross-References; 2014 Aug 6 [cited 2016 Jun 29]; [about 3 screen]. Available from: https://www.nlm.nih.gov/mesh/intro_entry.html